

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 2002-2003

22 JANUARI 2003

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 16 juni 1993 betreffende de bestrafting van ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht

AMENDEMENTEN

Nr. 3 VAN DE HEER MONFILS

Art. 6bis (nieuw)

Een artikel 6bis (nieuw) invoegen, luidende:

«Art. 6bis. — In artikel 12 van hoofdstuk II van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van strafverordening, worden de woorden «alsmede van artikel 10bis» vervangen door de woorden «op artikel 10bis alsmede op artikel 7 van de wet van 16 juni 1993 tot bestrafting van ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht, zoals gewijzigd bij de wet van tot wijziging van de wet van 16 juni 1993 betreffende de bestrafting van ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht,».

Verantwoording

Zowel het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 16 juni 1993 als amendement nr. 1 voeren speciale regelingen in met betrekking tot de vervolging van misdaden tegen de menselijkheid, oorlogsmisdaden en de misdaad van genocide.

Zie:

Stukken van de Senaat:

2-1256 - 2001/2002:

Nr. 1: Wetsvoorstel van de heer Mahoux c.s.
Nr. 2: Amendementen.

2-1256 - 2002/2003:

Nr. 3: Advies van de Raad van State.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2002-2003

22 JANVIER 2003

Proposition de loi modifiant la loi du 16 juin 1993 relative à la répression des violations graves du droit international humanitaire

AMENDEMENTS

Nº 3 DE M. MONFILS

Art. 6bis (nouveau)

Insérer un article 6bis (nouveau), rédigé comme suit:

«À l'article 12 du chapitre II du titre préliminaire du Code de procédure pénale, les mots «ainsi qu'à l'article 10bis» sont remplacés par les mots «, à l'article 10bis qu'à l'article 7 de la loi du 16 juin 1993 relative à la répression des violations graves du droit international humanitaire tel que modifié par la loi du ... modifiant la loi du 16 juin 1993 relative à la répression des violations graves du droit international humanitaire.»

Justification

Aussi bien la proposition de loi modifiant la loi du 16 juin 1993 que l'amendement n° 1 prévoient des régimes spéciaux applicables aux poursuites des infractions des crimes contre l'humanité, de guerre, de génocide.

Voir:

Documents du Sénat:

2-1256 - 2001/2002:

Nº 1: Proposition de loi de M. Mahoux et consorts.
Nº 2: Amendements.

2-1256 - 2002/2003:

Nº 3: Avis du Conseil d'État.

Hoe dan ook is te voorkomen dat de ontvankelijkheid van de vervolgingen opnieuw in twijfel kan worden getrokken. Artikel 12 van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van strafvoering over de ontvankelijkheid van vervolgingen moet dus worden gewijzigd: de gevallen bedoeld in artikel 7 van de wet 16 juni 1993 moeten er uitdrukkelijk in vermeld staan.

Nr. 4 VAN DE HEER MONFILS

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 5

In punt 4, tweede lid, van § 1 van het voorgestelde artikel 7, de woorden «één jaar» vervangen door de woorden «drie jaar».

Verantwoording

Een verblijf van één jaar om zich burgerlijke partij te kunnen stellen in plaats van via de «filter» van de federaal procureur te werken is te kort en zou de deur openzetten voor menig misbruik. Immers, met een dergelijke termijn kan men *forum shopping* en de toevloed van klachten naar België niet voorkomen.

Nr. 5 VAN DE HEER MONFILS

(Subamendement op amendement nr. 2)

Art. 2bis (nieuw)

In § 1 van het voorgestelde artikel 1 quater de woorden «had moeten weten dat die investering of transactie al dan niet rechtstreeks kon bijdragen» vervangen door de woorden «wist dat die investering of transactie al dan niet rechtstreeks bijdraagt».

Verantwoording

In de huidige stand van het strafrecht moet de dader van een misdrijf objectief kennis hebben van de feiten. Dit amendement wil bijgevolg elke vorm van subjectiviteit uit de beoordeling van de feiten weren. Tevens sluit de formulering van het subamendement beter aan bij artikel 67 van het Strafwetboek, dat de medeplichtigheid beoogt.

Nr. 6 VAN DE HEER MAHOUX C.S.

Art. 5

In § 1 van het ontworpen artikel 7, het derde lid vervangen als volgt:

«Indien, in het geval van het vorige lid, de federale procureur beslist geen gevolg te geven aan een klacht, stelt hij de betrokken benadeelde hiervan in kennis

En toute hypothèse, il y a donc lieu d'éviter que, à l'avenir, le problème de la recevabilité des poursuites puisse être à nouveau soulevé. Une modification de l'article 12 du titre préliminaire du Code de procédure pénale qui vise la recevabilité des poursuites est donc tout à fait indiquée en y incluant expressément les cas visés à l'article 7 de la loi du 16 juin 1993.

Nº 4 DE M. MONFILS

(Amendement subsidiaire à l'amendement n° 1)

Art. 5

Au point 4, alinéa 2, du § 1er de l'article 7 proposé, remplacer les mots «un an» par les mots «trois ans».

Justification

Un délai de résidence d'un an pour pouvoir déposer une constitution de partie civile au lieu de passer par le filtre du procureur fédéral est trop court et laisserait place à trop de dérives. Ce délai n'éviterait, en effet, pas le *forum shopping* et l'afflux de plaintes en Belgique.

Nº 5 DE M. MONFILS

(Sous-amendement à l'amendement n° 2)

Art. 2bis (nouveau)

Au § 1er quater proposé, remplacer les mots «aurait dû, compte tenu des circonstances du moment, savoir que l'investissement ou le marché concerné pouvait contribuer directement ou indirectement» par les mots «savait, compte tenu des circonstances du moment, que l'investissement ou le marché concerné, contribuait».

Justification

Dans l'état actuel du droit pénal, la règle est d'exiger de l'auteur d'une infraction la connaissance objective des faits. Le sous-amendement a dès lors pour objectif d'éliminer tout élément de subjectivité dans l'appréciation des faits. En outre, le texte du sous-amendement est plus conforme dans sa rédaction à l'article 67 du Code pénal qui vise la complicité.

Philippe MONFILS.

Nº 6 DE M. MAHOUX ET CONSORTS

Art. 5

À l'article 7, § 1er, proposé, remplacer le troisième alinéa par ce qui suit :

«Si, dans le cas précisé au précédent alinéa, le procureur fédéral décide de ne pas donner suite à une plainte, il en informe la partie lésée dans les quinze

binnen de vijftien dagen. De benadeelde kan tegen de beslissing een beroep instellen volgens de procedure voorzien in artikel 28sexies, § 4, van het Wetboek van strafvordering. »

Verantwoording

Met toepassing van het nieuwe tweede lid van het in het wetsvoorstel voorgestelde artikel 7, § 1, kan de burgerlijke partijstelling de strafvordering niet in werking stellen voor zover de betrokken feiten geen enkel aanknopingspunt hebben met België (cumulatieve criteria).

Voor zover er (met toepassing van het voorgestelde artikel 7, § 1, tweede lid,) geen aanknopingspunten bestaan met België, wordt er een dubbele «filter» ingebouwd die moet voorkomen dat de strafvordering op lichtzinnige wijze aanhangig zou worden gemaakt, terwijl er geen redelijke grond voor is.

Deze «filter» bestaat hierin, dat een klacht die niet beantwoordt aan de voorgestelde aanknopingspunten eerst aan het openbaar ministerie (in de praktijk de federaal procureur dus) moet worden overgemaakt. Indien het openbaar ministerie van oordeel is dat de ernst van de klacht de oorzaak van aanknopingspunten overstijgt, dan kan men de strafvordering niettemin op gang brengen. Het openbaar ministerie oordeelt hier volstrekt soeverein over.

Een negatieve beslissing van het openbaar ministerie geeft aan de benadeelde partij de mogelijkheid om hoger beroep aan te tekenen bij de kamer van inbeschuldigingstelling, die zal nagaan of: a) de klacht procedureel regelmatig is (overeenkomstig de criteria van artikel 235bis van het Wetboek van strafvordering die nu reeds gelden voor alle gelijkaardige controles) en b) er voldoende bewarende elementen uit de klacht blijken dan wel deze klacht minstens voldoende aanwijzingen bevat om zulke elementen bij een verder gerechtelijk onderzoek op te leveren.

Nr. 7 VAN DE HEER MAHOUX C.S.

Art. 5

Heteerstlid van § 2 van het voorgestelde artikel 7 vervangen als volgt:

«Overeenkomstig artikel 14 van het Statuut van Rome van 17 juli 1998 kan de minister van Justitie de feiten die bij de gerechtelijke autoriteiten aanhangig zijn gemaakt op grond van een in Ministerraad overlegd besluit naar het Internationaal Strafgerichtshof verwijzen. Deze verwijzing mag geen betrekking hebben op feiten die op het Belgische grondgebied zijn gepleegd, noch op feiten die door een Belg zijn gepleegd of tegen een Belg zijn gepleegd, behalve indien deze feiten samenhangen met of identiek zijn aan feiten die bij het Hof reeds aanhangig zijn gemaakt en die op grond van artikel 18 van het Statuut ontvankelijk zijn verklaard.

Zoals de aanklager van het Hof is overgegaan tot de kennisgeving bedoeld in artikel 18, § 1, van het Statuut betreffende de feiten die de minister van Justitie heeft verwezen, spreekt het Hof van Cassatie op

jours. La partie lésée peut alors introduire un recours contre la décision suivant la procédure prévue à l'article 28sexies, § 4, du Code de procédure pénale. »

Justification

En application du nouveau deuxième alinéa de l'article 7, § 1er, formulé dans la proposition de loi, la constitution de partie civile ne peut induire l'initiation de la procédure pénale pour autant que les faits ne présentent aucun point de rattachement avec la Belgique (critères cumulatifs).

Pour autant qu'il n'y ait pas de point de rattachement avec la Belgique (en application de l'article 7, § 1er, deuxième alinéa, proposé), un double «filtre» est instauré. Celui-ci doit empêcher que la procédure pénale ne soit initiée à la légère alors qu'il n'y a pas de motif raisonnable.

Ce «filtre» fonctionne comme suit: une plainte qui ne répond pas aux points de rattachement proposés doit d'abord être communiquée au ministère public (donc dans la pratique, le procureur fédéral). Si le ministère public estime que la gravité de la plainte dépasse la cause des points de rattachement, la procédure pénale peut néanmoins être initiée. Le ministère public juge ici dans sa plus totale souveraineté.

Une décision négative rendue par le ministère public donne à la partie lésée la possibilité d'interjeter appel auprès de la chambre des mises en accusation qui vérifiera si: a) la plainte est conforme à la procédure (conformément aux critères de l'article 235bis du Code de procédure pénale qui trouvent déjà à s'appliquer pour tous les contrôles similaires) et b) si un nombre suffisant d'éléments à charge ressortent de la plainte ou si cette plainte contient au moins suffisamment d'indications pour fournir ce type d'éléments dans le cadre de la poursuite de l'instruction judiciaire.

Nº 7 DE M. MAHOUX ET CONSORTS

Art. 5

Remplacer l'alinéa premier de l'article 7, § 2, proposé, par ce qui suit :

«En application de l'article 14 du Statut de Rome du 17 juillet 1998, le ministre de la Justice peut dénoncer à la Cour pénale internationale les faits dont les autorités judiciaires sont saisies, par décision délibérée en Conseil des ministres. Cette dénonciation ne peut concerner des faits commis sur le territoire belge, des faits commis par un Belge ou des faits commis à l'encontre d'un Belge, sauf lorsque ces faits sont connexes ou identiques à des faits dont la Cour est déjà saisie et pour lesquels une décision positive de recevabilité a déjà été rendue sur base de l'article 18 du Statut.

Une fois que le procureur de la Cour aura procédé à la notification prévue à l'article 18, § 1er, du Statut au sujet des faits dénoncés par le ministre de la Justice, la Cour de cassation, sur réquisition du procureur géné-

vordering van de procureur-generaal de onttrekking uit van het Belgische gerecht waarbij dezelfde feiten aanhangig zijn gemaakt. »

Verantwoording

Teneinde dit lid beter in overeenstemming te brengen met de reeds gevestigde praktijk voor de internationale strafgerichten, de inhoud ervan te verduidelijken, het beginsel van de scheiding der machten in acht te nemen, alsook op passende wijze antwoord te bieden op de opmerkingen van de Raad van State die moeten worden volgord, is voorgesteld:

- dat de beslissing tot verwijzing, die de tenuitvoerlegging vormt van artikel 14, van het Statuut wordt genomen door de autoriteit die het beste in staat is om België op internationaal vlak te verbinden, te weten de regering. De kennisgeving van deze beslissing aan het Hof blijft evenwel de bevoegdheid van de minister van Justitie, autoriteit belast met de samenwerking met het Internationaal Strafhof;

- dat de woorden «die hem ter kennis zijn gebracht» worden verduidelijkt door zich te gronden op de memorie van toelichting van het wetsvoorstel, alsook dat zij worden vervangen door de woorden «die bij de gerechtelijke autoriteiten aanhangig zijn gemaakt»;

- dat de autoriteit voor de onttrekking het Hof van Cassatie is, en niet de minister van Justitie;

- dat de verwijzing en nadien de eventuele onttrekking slechts plaatsvindt voor bepaalde door objectieve criteria omschreven feiten (onder meer dat de feiten niet in België zijn gepleegd);

- dat de onttrekking enkel kan plaatsvinden wanneer de aanklager reeds heeft beslist een onderzoek in te stellen en nadat hij de kennisgeving heeft verricht, waarin artikel 18, § 1, van het Statuut voorziet.

Nr. 8 VAN DE HEER MAHOUX C.S.

Art. 5

In het tweede lid van § 2 van het voorgestelde artikel 7, de woorden «, op verzoek van de minister van Justitie, » invoegen na de woorden «Ingeval het Internationaal Strafgerichtshof».

Verantwoording

Teneinde dit lid beter in overeenstemming te brengen met het bepaalde in artikel 93, § 10, van het Statuut van het Internationaal Strafgerichtshof waarvan het de tenuitvoerlegging is, moet worden benadrukt dat het Hof de Belgische autoriteiten in het kader van het hervatten van de vervolging op nationaal vlak op de hoogte moet brengen op verzoek van de Belgische autoriteit belast met de samenwerking met het Hof, te weten de minister van Justitie.

Nr. 9 VAN DE HEER MAHOUX C.S.

Art. 5

In het eerste lid van § 3 van het voorgestelde artikel 7, de woorden «, op grond van een in Ministerraad overlegd besluit, » invoegen na de woorden «kan de minister van Justitie».

ral, prononce le dessaisissement de la juridiction belge saisie des mêmes faits. »

Justification

Afin de mieux faire correspondre cet alinéa avec la pratique déjà mise en place pour les tribunaux pénaux internationaux, de clarifier son contenu, de respecter le principe de séparation des pouvoirs et de répondre adéquatement aux remarques du Conseil d'État qu'il convient de suivre, il est proposé:

- que la décision de dénonciation, qui met en œuvre l'article 14 du Statut, soit le fait de l'autorité la mieux à même d'engager la Belgique sur le plan international, soit le gouvernement, mais que la transmission à la Cour de cette décision reste le fait du ministre de la Justice, autorité de coopération avec la Cour pénale internationale;

- que les mots «portés à la connaissance», soient clarifiés, en se fondant sur l'exposé des motifs de la proposition de loi et remplacés par les mots «dont les autorités judiciaires sont saisies»;

- que l'autorité de dessaisissement soit la Cour de cassation et non le ministre de la Justice;

- que la dénonciation, puis le dessaisissement éventuel, n'aient lieu que pour certains faits définis par des critères objectifs (notamment que les faits n'aient pas été commis en Belgique);

- que le dessaisissement ne puisse avoir lieu que lorsque le procureur a déjà décidé d'entamer une enquête et après qu'il a opéré la notification prévue à l'article 18, § 1er, du Statut.

Nº 8 DE M. MAHOUX ET CONSORTS

Art. 5

À l'article 7, § 2, alinéa 2, proposé, insérer les mots «à la demande du ministre de la Justice, » après les mots «Lorsque la Cour pénale internationale».

Justification

Afin de mieux faire correspondre cet alinéa au prescrit de l'article 93, § 10, du Statut de la Cour pénale internationale dont il est une mise en œuvre, il convient de souligner que la Cour informera les autorités belges, dans le cadre de la reprise des poursuites au niveau national, à la demande de l'autorité belge chargée de la coopération avec la Cour, soit le ministre de la Justice.

Nº 9 DE M. MAHOUX ET CONSORTS

Art. 5

À l'article 7, § 3, alinéa 1er, proposé, insérer les mots «, par décision délibérée en Conseil des ministres, » après les mots «le ministre de la Justice».

Verantwoording

Het gaat om het behoud van een parallelisme in de beslissingsprocedure tussen § 2, zoals geamendeerd door dit amendement, en § 3 van artikel 7. De precisering bestaat erin te onderstrepen dat de minister van Justitie de in de paragraaf bedoelde feiten naar de buitenlandse gerechten verwijst op grond van een in Ministerraad overlegd besluit.

Justification

Il s'agit de maintenir un parallélisme dans la procédure de prise de décision entre le § 2, tel qu'amendé par le présent amendement, et le § 3 de l'article 7. La précision consiste à souligner que c'est à la suite d'une décision du Conseil des ministres que le ministre de la Justice dénonce des faits aux juridictions étrangères visées par le paragraphe.

Philippe MAHOUX.
Alain DESTEXHE.
Vincent VAN QUICKENBORNE.
Jean CORNIL.
Josy DUBIÉ.
Meryem KAÇAR.
Fatma PEHLIVAN.
Martine TAEMLAN.

Nr. 10 VAN DE HEER MAHOUX C.S.

(Subamendement op amendement nr. 6)

Art. 5

Aan § 1 van het voorgestelde artikel 7 een vierdelid toevoegen, luidende :

« *Het tweede lid is niet van toepassing wanneer de feiten gepleegd zijn vóór 1 juli 2002.* »

Verantwoording

Men moet rekening houden met het feit dat het statuut van het Internationaal Strafgerichtshof pas op 1 juli 2002 in werking is getreden. Zo staat het ook in de oorspronkelijke tekst van het wetsvoorstel.

Art. 5

À l'article 7, § 1er, proposé, ajouter un quatrième alinéa, rédigé comme suit :

« *L'alinéa 2 ne s'applique pas lorsque les faits ont été commis avant le 1er juillet 2002,* ».

Justification

Il faut tenir compte de l'entrée en vigueur au 1er juillet 2002 du Statut de la Cour pénale internationale, tel que le prévoit le texte initial de la proposition de loi.

Philippe MAHOUX.
Meryem KAÇAR.
Jean CORNIL.
Josy DUBIÉ.

Nr. 11 VAN MEVROUW NYSSENS

Art. 5

In het tweedelid van § 1, van het voorgestelde artikel 7, na de woorden « ingesteld op vordering van de federaal procureur » de woorden « nadat de klagende partij bij de griffie van het federaal parket de verklaring van benadeelde persoon heeft gedaan bedoeld in artikel 5bis van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van strafvordering » invoegen.

Verantwoording

De wet-Franchimont heeft het begrip benadeelde persoon ingevoerd, waarvan het statuut zowat het midden houdt tussen dat van gewone klagende partij of benadeelde en dat van burgerlijke partij.

Art. 5

À l'article 7, § 1er, alinéa 2, proposé, insérer, après les mots « sur réquisition du procureur fédéral » les mots « après que le plaignant ait procédé à la déclaration de personne lésée visée à l'article 5bis du titre préliminaire du Code de procédure pénale auprès du greffe du parquet fédéral ».

Justification

La loi Franchimont a créé la notion de personne lésée, figure intermédiaire entre le statut du simple plaignant ou préjudicié et celui de partie civile.

Volgens artikel 5bis, § 1, van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van strafvordering verkrijgt de hoedanigheid van benadeelde persoon degene die verklart schade te hebben geleden veroorzaakt door een misdrijf. Voorts wordt de verklaring bij het bevoegde parket gedaan in persoon of door een advocaat.

Aangezien nu amendement nr. 6 verwijst naar het begrip benadeelde persoon moet er een uitdrukkelijke verwijzing komen naar artikel 5bis van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van strafvordering: de verklaring bedoeld in artikel 7, § 1, moet worden gedaan bij de griffie van het federaal parket.

Het statuut van benadeelde persoon is belangrijk omdat het volgens de wet een aantal rechten tot stand brengt:

- het recht bijgestaan of vertegenwoordigd te worden door een advocaat;
- ieder document dat de benadeelde persoon nuttig acht te doen toevoegen aan het dossier;
- op de hoogte te worden gebracht van de seponering en de reden ervan, het instellen van een gerechtelijk onderzoek en de bepaling van een rechtsdag voor het onderzoek- en vonnispersoneel (artikel 5bis, § 3, derde lid, van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van strafvordering).

Dat statuut is zeer belangrijk omdat volgens artikel 7, § 1, tweede lid, de burgerlijkepartijstelling niet mogelijk is in de gevallen bedoeld in dat lid en dat de klagende partij de rechten niet geniet die de wet aan de burgerlijke partij verleent (zoals het recht op inzage van het dossier en het recht om bijkomende onderzoeks-daden te vragen).

Nr. 12 VAN MEVROUW NYSSENS

(Subamendement op amendement nr. 6)

Art. 5

Het derde lid van § 1, van het voorgestelde artikel 7 vervangen als volgt:

«Indien in het geval bedoeld in het vorige lid, de federaal procureur beslist geen gevolg te geven aan een klacht, stelt hij de benadeelde binnen vijftien dagen in kennis van zijn beslissing om de zaak te separeren en van de reden daarvan.

De benadeelde kan tegen die beslissing een beroep instellen bij de kamer van inbeschuldigingstelling binnen vijftien dagen vanaf de kennisgeving van die beslissing.

De zaak wordt aangebracht bij de kamer van inbeschuldigingstelling door een verklaring gedaan bij de griffie van de rechtbank van het hof van beroep en ingeschreven in een daartoe bestemd register.

De federaal procureur zendt de stukken over aan de procureur-generaal, die ze ter griffie neerlegt.

De kamer van inbeschuldigingstelling doet uitspraak binnen de maand vanaf de neerlegging van de verklaring. Deze termijn is geschorst tijdens de duur van het uitstel verleend op vraag van de benadeelde of van zijn advocaat.

De griffier stelt de benadeelde en zijn advocaat per faxpost of bij een ter post aangetekende brief uiterlijk

Suivant l'article 5bis, § 1er, du titre préliminaire du Code de procédure pénale, la personne qui déclare avoir subi un dommage découlant d'une infraction peut acquérir la qualité de personne lésée par une déclaration faite en personne ou par avocat auprès du parquet compétent.

Étant donné que l'amendement n° 6 fait référence à la notion de personne lésée, il importe de faire référence expressément à l'article 5bis du titre préliminaire du Code de procédure pénale en prévoyant que cette déclaration, dans le cadre de l'article 7, § 1er, doit être faite au greffe du parquet fédéral.

Le statut de personne lésée est important car ce statut est, au terme de la loi, créateur de droits :

- droit d'être assisté ou représenté par un avocat;
- droit de faire joindre au dossier tout document que la partie lésée estime utile;
- droit d'être informé du classement sans suite et de son motif, de la mise à l'instruction ainsi que des actes de fixation devant les juridictions d'instruction et de jugement (article 5bis, § 3, alinéa 3, du titre préliminaire du Code de procédure pénale).

Ce statut est d'autant plus important qu'il apparaît de l'article 7, § 1er, alinéa 2, que la constitution de partie civile n'est pas possible dans les cas visés à cet alinéa et que le plaignant ne bénéficiera pas des droits concédés à la partie civile par la loi (tels le droit d'accès au dossier et le droit de demander l'accomplissement d'un acte d'instruction complémentaire).

Nº 12 DE MME NYSSENS

(Sous-amendement à l'amendement n° 6)

Art. 5

Remplacer le troisième alinéa de l'article 7, § 1er, proposé, par ce qui suit :

«Si dans le cas précisé au précédent alinéa, le procureur fédéral décide de ne pas donner suite à une plainte, il informe la partie lésée du classement sans suite et de son motif dans les quinze jours de sa décision.

La partie lésée peut introduire un recours contre cette décision auprès de la chambre des mises en accusation dans les quinze jours de la notification de la décision.

La chambre des mises en accusation est saisie par une déclaration faite au greffe de la cour d'appel et inscrite dans un registre ouvert à cet effet.

Le procureur fédéral transmet les pièces au procureur général qui les dépose au greffe.

La chambre des mises en accusation statue dans le mois du dépôt de la déclaration. Le délai est suspendu le temps de la remise accordée à la demande de la partie lésée ou de son conseil.

Le greffier donne avis à la partie lésée et à son conseil, par télécopie ou par lettre recommandée à la

48 uur vooraf in kennis van plaats, dag en uur van de zitting.

De procureur-generaal, de benadeelde en zijn advocaat worden gehoord.

De benadeelde die in het ongelijk wordt gesteld, kan veroordeeld worden in de kosten. »

Verantwoording

Het is niet voldoende te verwijzen naar de procedure in artikel 28sexies, § 4, van het Wetboek van strafvordering. Raadzaam is de beroepsprocedure uitdrukkelijk op te nemen in de wet en wel om de volgende redenen :

— De procedure in artikel 28sexies, § 4, heeft helemaal niet dezelfde draagwijdte als het beroep dat amendement nr. 6 wil invoeren. Artikel 28sexies doelt immers op de procedure van het «kortgeding in strafzaken», waardoor eenieder die geschaad wordt door een opsporingshandeling met betrekking tot zijn goederen aan de procureur des Konings de opheffing ervan kan vragen. Wijst de procureur des Konings het verzoek af, dan staat er nog een mogelijkheid open voor de kamer van inbeschuldigingstelling.

Amendement nr. 6 voert een mogelijkheid van beroep in voor de kamer van inbeschuldigingstelling tegen een beslissing tot seponering van de federaal procureur, die kan oordelen over de opportuniteit ervan. In het Belgisch strafvorderingsrecht bestaat daar geen ander voorbeeld van.

— Dit subamendement wil overigens de procedure in artikel 28sexies, § 4, aanpassen aan het beroep waarin amendement nr. 6 voorziet. Het gaat dus over een beroep dat de benadeelde bij de kamer van inbeschuldigingstelling instelt tegen een beslissing van de federaal procureur. Duidelijk moet dus zijn dat het beroep wordt ingesteld met een verklaring bij de griffie van het hof van beroep. De federaal procureur zendt de stukken over aan de procureur-generaal, die ze ter griffie neerlegt.

— De kamer van inbeschuldigingstelling moet tot een uitspraak komen binnen de maand vanaf de neerlegging van de verklaring door de benadeelde, welke regeling afwijkt van de termijn van vijftien dagen waarin artikel 28sexies, § 4, voorziet. Een dergelijke termijn lijkt ons veel te kort om de kamer van inbeschuldigingstelling kennis te laten nemen van een belangrijk beroep zoals dat tegen een beslissing tot seponering genomen door de federaal procureur in dossiers die handelen over misdaden tegen het internationaal humanitair recht en om de benadeelde en zijn advocaat de kans te bieden hun dossier voor te bereiden.

poste des lieu, jour et heure de l'audience, au plus tard quarante-huit heures à l'avance.

Le procureur fédéral, la partie lésée et son conseil sont entendus.

La partie lésée qui succombe peut être condamnée aux frais. »

Justification

Le simple renvoi à la procédure prévue à l'article 28sexies, § 4, du Code d'instruction criminelle est insuffisant. Il est préférable d'inscrire expressément la procédure de recours dans la loi pour les raisons suivantes :

— La procédure visée à l'article 28sexies, § 4, n'a pas du tout la même portée que le recours instauré par l'amendement n° 6. L'article 28sexies vise la procédure de «référendum pénal» qui permet à toute personne lésée par un acte d'information relatif à ses biens d'en demander la levée au procureur du Roi. Si le procureur du Roi refuse de faire droit à la requête, un «recours» devant la chambre des mises en accusation est prévu.

Dans le cadre de l'amendement n° 6, un recours est instauré devant la chambre des mises en accusation contre une décision de classement sans suite du procureur fédéral, relevant de son pouvoir d'appréciation en opportunité. Ce type de recours n'a pas précédent dans le droit belge de procédure pénale.

— Le présent sous-amendement vise par ailleurs à adapter la procédure visée à l'article 28sexies, § 4, à la procédure de recours prévue à l'amendement n° 6 : il s'agit donc d'un recours porté par la partie lésée devant la chambre des mises en accusation contre une décision rendue par le procureur fédéral. Il convient donc de préciser que le recours est introduit par une déclaration faite au greffe de la cour d'appel. Le procureur fédéral transmet les pièces du procureur général qui les dépôse au greffe.

— Le délai dans lequel la chambre des mises en accusation doit statuer est fixé à 1 mois à dater du dépôt de la déclaration faite par la partie lésée, par dérogation au délai de 15 jours prévu à l'article 28sexies, § 4. Un délai de 15 jours nous paraît excessivement court pour permettre à la chambre des mises en accusation de connaître d'un recours aussi important que celui intenté contre une décision de classement sans suite prise par le procureur fédéral dans les dossiers concernant des crimes de droit international, humanitaire et pour permettre à la personne lésée et son avocat de préparer son dossier.

Clotilde NYSSENS.